

ולדימיר מיאקובסקי

"ולדימיר מיאקובסקי": מחזה-טרגדיה

(פרולוג ותחילת המערכה הראשונה)

מרוסית: עמנואל גלמן

"ולדימיר מיאקובסקי" (Владимир Маяковский) הוא שם המחזה הראשון בתולדות הפוטוריזם הרוסי; זוהי טרגדיה ובה פרולוג, שתי מערכות ואפילוג. המחזה נכתב בקיץ ובסתיו של שנת 1913 וראה אור לראשונה במהדורה נפרדת במארס 1914, בליווי אירווי של דוד בורליוק. במהלך הכתיבה יועדו לו השמות "פסי רכבת" ו"מרד החפצים".

הטרגדיה הוצגה פעמיים בדצמבר 1913, בתיאטרון "לונה פארק" של סנקט-פטרבורג, בבימויו של המחבר עצמו. ק' מלביץ' (1878/9-1934), זמן קצר לפני הפרמיירה, הקפיץ גבוה את רמת הציפיות מן ההצגה: "מיאקובסקי חיבר יצירה כזאת שלא יהיה סוף להתלהבות הציבור", כתב. אבל מלביץ' טעה. התלהבות לא היתה שם, שערוריית-ענק היתה. הציבור קיבל את הטרגדיה בעוינות גלויה. כל הדרך אל העלאת המחזה היתה רצופה מהמורות. יומיים לפני הפרמיירה סירבו שחקני התיאטרון להופיע. מיאקובסקי זעם: "כל מיני נבלות הפיצו שמועות בעיר שבהצגת הפוטוריסטים מתכוונים להכות שחקנים ולזרוק עליהם פגרי בעלי-חיים, דגים מלוחים וזבל אחר." מיכאיל מטיושין (1861-1934) הפרגמטי והרגוע הציע למיאקובסקי לאסוף מכרים, ובזמן שנותר ללמד אותם לשחק ("כי תפקידי המחזה שלך קצרים למדי", אמר). הם מצאו שחקנים חובבים, בתפקיד הראשי, כמתוכנן, היה מחבר הטרגדיה עצמו. פֶּאָנֶל פִּילוֹנוֹב (1887-1941) ויוסף שקולניק (1883-1926) הכינו תפאורה מרומזת ותלבושות בסגנון חדשני. גם טקסט הטרגדיה כולו היה מלא אלגוריות.

ומה ראה ושמע הצופה? במה שבקושי הוארה. בעומק הבמה היו שני ילילונות, ועליהם מצויר נוף אורבני. התלבושות צוירו על בד ממוסגר או על קרטון והועברו ממקום למקום בידי השחקנים. השחקנים, בברדס לבן, אמרו את הטקסט כראשיהם מציצים מאחורי בגדיהם המצוירים. מוזיקה צורמנית ליוותה את ההצגה.

ואילו הכרטיסים היו יקרים. באו כל המי ומי של העיר, כתבים לענייני תרבות ואפילו חברי הדומיה. תיאטרון "לונה פארק" היה מלא עד אפס מקום. כולם ציפו לסנסציה ולשערורייה.

כבר בסיום המערכה הראשונה נחפזו הצופים המאוכזבים אל הבמה ודרשו את כספם בחזרה. הקהל קרא לשחקנים "משוגעים", "נוכלים" והרעיף עליהם מחמאות נוספות מסוג זה. השחקנים נלחצו ונסוגו אל מאחורי הקלעים. אפילו מיאקובסקי נבוך. בתום המחזה נשמעו שריקות בזו וקריאות גנאי חריפות עוד

יותר. המשורר וחבריו המותקפים התגוננו: מן הבמה הם צעקו אל הקהל הזועם: "אתם בעצמכם מטומטמים." ביצים סרוחות ופריטי זבל אחרים נזרקו לעבר האמנים, ביצה פגעה בראשו של מיאקובסקי. שני הצדדים התחילו להתכונן לקרב "על החיים ועל המוות"...

המשטרה הפרידה בין הניצים והרגיעה את הרוחות. אלה היו רוחות הפוטורים.

כשערורייה, ההצגה היתה להצלחה; כדיאלוג עם הצופה – היא היתה כישלון חרוץ. למחרת דיווחו על חורבן ההצגה לא רק עיתוני עיר-הבירה, אלא גם עיתוני מוסקבה והערים האחרות. העיתון "רוסקוֹיָה סְלוֹבו" (המילה הרוסית) הגיב מיד על ההצגה הראשונה: "המשורר ולדימיר מיאקובסקי הופיע בראש מורם אל על וביקש שיתפרו לו את הנשמה. הקהל שמילא את אולם התיאטרון עד אפס מקום פרץ בצחוק כביר." "העיתון הפטרבורגי" חרץ: "מר מיאקובסקי חסר כל כישרון..." "עלון פטרבורג" קבע: "דברי הבל של חולה קדחת." ואילו "החיים התיאטראליים" גער בצופה הסלחן: "בושה וכלימה לציבור שצוהק בעת שמתעללים בו ומרשה שיירקו לו בפרצוף." כולם, פה אחד, המליצו למחבר המחזה להתאשפז בדחייפות בבית-חולים לחולי-נפש: "בקיצור – שם מקומך." מיאקובסקי עצמו אישר את מה שהתרחש סביב ההצגה בחוש-ההומור האופייני לו: "שריקות הבזו ניקבו בה חורים" ("אני עצמי").

אמת: המסרים החברתיים של הפואמה, הפתוס שלה, דימוייה המפתיעים, עולם האסוציאציות המעורפל והמטפוריקה המורכבת שלה – כולם היו זרים לצופים ולקוראים המצויים ולמבקרי-אמנות שמרנים של אותם זמנים, ולא דיברו אל לבם. ולא רק באותם זמנים! לאחר מהפכת אוקטובר, בימים שהמשורר התגייס לשורות תועמלניה של הרפובליקה הסובייטית הצעירה והיה מקושר היטב בחלוונותיה הגבוהים, המחזה לא הועלה על הבמה. גם לאחר מותו, כאשר סטלין – "שמש העמים" בכבודו ובעצמו – הכריז על מיאקובסקי לנצח נצחים כעל "המשורר הטוב והמוכשר ביותר" של העידן הסובייטי, נשארה הטרגדיה מחוץ לתחום העסקנות התרבותית-חברתית התוססת סביב למורשת המשורר; שכן מורשתו הפוטוריסטית של מיאקובסקי היתה "רחוקה" מהבנתו של הפרולטריון ושל רועהו – המפלגה הקומוניסטית. ואפילו היום, לאחר נפילת האימפריה של "מעמד הפועלים", הטרגדיה "ילדימיר מיאקובסקי" יצירת-פאר של האיש ושל התקופה, אינה מוצאת את דרכה אל הצופה הפוסט-סובייטי, אל חווייתו התיאטרלית והאסתטית.

הרעיון לקרוא ליצירה בשם מחברה הלהיב משוררים רבים, קרובים וזרים למיאקובסקי בתפיסתם הפואטית. לדוגמה: "האמנות נקראת טרגדיה. הטרגדיה נקראת ולדימיר מיאקובסקי. הכותרת מסתירה תגלית גאוונית בפשטותה: המשורר אינו מחבר, אלא המילה הפואטית הפונה אל העולם בגוף ראשון" (בוריס פסטרנק, "כתב החסות", 1930).

כיצד קרה הדבר? איך מעו המשורר הצעיר כל כך להפוך את עצמו ואת שמו לנושא היצירה ולשם היצירה? לפי עדותו של קרוצ'וינק (1886-1968),

הדבר קרה כך: "בקיץ 1913 הזמינו מחזות ממני וממיאקובסקי. היינו אמורים לסיים את כתיבתם עד בוא הסתיו. [...] כאשר מיאקובסקי הביא את מחזהו לסנקט-פטרבורג, התברר שהוא קצר באופן 'קטלני': מערכה אחת בלבד, חומר לרבע שעה קריאה. היה ברור שמחזה כזה לא ימלא ערב. אז הוא כתב בדחיפות מערכה נוספת. ובכל זאת (ואני מקדים את המאוחר) יש לציין שהיצירה היתה קטנה מאוד (ארבע מאות שורות!), וכי ההצגה שהתחילה בשעה 9 הסתיימה לפני 10 בערב. הקהל יצא מכליו מרוב התמרמרות! מיאקובסקי מיהר כל כך לסיים את כתיבת המחזה, עד ששכח לתת לו שם. לכן כתב היד הגיע לידי הצנזור תחת הכותרת: 'ולדימיר מיאקובסקי. טרגדיה: כשעמדו להדפיס את כרזת ההצגה, פקיד המשטרה לא רצה לאשר שום שם אחר. אבל מיאקובסקי אפילו שמח: 'עו, שיהיה כך', אמר, 'שהטרגדיה תיקרא ולדימיר מיאקובסקי!'"

בשמחתו הילדותית, הפטליסטית הזאת של מיאקובסקי מצאה לה ביטוי האינטואיציה הגאונית של המשורר הצעיר, ששלפה אותו כהרף עין מאלמוניות אפרורית; הוא פשוט תירגם את ההחלטה הביורוקרטית לצו הגורל, למתנת אלים. כך הציב מיאקובסקי את עצמו בשורה אחת עם אלברכט דירר הצייר, אשר כארבע מאות שנה לפניו הפך את קלסתר עצמו ל"דיוקן עצמי" – לזיאנר, למוקד היצירה ול"מילה אמנותית הפונה אל העולם בגוף ראשון".

ע"ג

פרולוג

ו' מיאקובסקי:

אתם שתבינו –

מדוע אני

כל כך רגוע?

אל מזללת הזמן הנלווה

אביא את נפשי לאכלה

על מגש סופות הלצון!

בין זיפי לחיי-הכפר

דמעה מיתרת תזל:

אני,

המשורר

האוילי-אחרון.

האם שמתם לב:
בשדרות האבן
תלוי וזע
פרצוף השעמום המנמר הזה.
על גדות הנֶהָר הדוהר,
מעל צאָרוּ המיזע —
הגֶשֶׁר הניף את ידֵי־הכֶּרֶז.
הֶרְקִיעַ בוכה,
מתִּפַּח
בְּקוֹל עֵמֶק;
וְלַעֲנָן —
עוֹתֵת קֶטְנֵטָנָה לְצַד קֶמֶט־פִּיּוֹ הַזְּעִיר,
כְּאִלוֹ אִשָּׁה צִפְתָּה לְתִינוּק
וְהָאֵל דָּחַף לָהּ אֵיזָה מְפַגֵּר־זְב־רִיר.
בְּזִרְעוֹת הַמְּכֻסּוֹת זִיפּוֹן אֲדָמוּנִי —
כְּמוֹ זְבוּב־סוּס מְמֻזְמָזֵת אֶתְכֶם הַחֲמָה;
וּבְלִבְכֶם — מְנַשִּׁיקוֹת — עֶבֶד כִּיר.
אָנִי, לֵב אֲמִיץ,
בְּשִׁנְאָה לְאוֹר שְׁמֵשׁ אֲדַבֵּיק הַמוֹנִים;
עַת נִפְשִׁי מֵתוּחָה כְּעֶצְבִי הַחֲשֵׁמֶל,
אָנִי —
מִלֶּךְ פְּנִסֵי הַכֶּכֶר!
בוֹאוּ אֵלַי —
כֹּל מִי שֶׁקָּרַע אֶת הַדְּמָמָה,
מִי שֶׁיִּבֵּב
כִּי לֹלְאוֹת צִהְרֵי־יָמִים לוֹחֲצוֹת, —
אֲגַלֶּה לְכֶם
בְּמַלְיָם
פְּשׁוּטוֹת כְּנֶהֱמָה!
אֶת נִפְשׁוֹתֵינוּ הַחֲדָשׁוֹת,
הַרוֹעֲשׁוֹת
כְּמוֹ פְּנִסֵי־חֻצוֹת.

אֶת יְרֵי אֲנִיחַ לָכֶם עַל הָרֹאשׁ —
 וְתִצְמִיחוּ שְׁפָתַיִם
 לְנִשְׁקוֹת־עֵנָק,
 וּשְׁפֵת־אֵם
 לְכֹל הָעַמִּים.
 וְאֲנִי, קָצַת צוֹלַע עַל בְּדֵל־נִשְׁמָתִי,
 אֶל כֵּס הַמַּלְכוּת שְׁלִי אֶפְרֹשׁ —
 אֶל נִקְבֵי־כּוֹכְבָיו בְּשַׁחֲקָיו הַבְּלָיִם.
 אֶשְׁכֵּב,
 קוֹרֵן,
 בְּבִגְדֵי־בַטָּלָה,
 עַל מִטָּה רַכָּה מְזֻבֵּל טָרִי —
 וְשָׁקֵט
 כְּנִשְׁיָקָה לְבִרְכֵי אֲדִנֵי־הַמַּסְלָה,
 גִּלְגַּל־הַקְּטָר יַחֲבֹק אֶת צִוְאָרָי.

מערכה ראשונה

(שמת. הבמה — עיר, רחובותיה — קורי עכביש. חג של קבצנים. ו'
 מיאקובסקי — לבדו. עוברי-אורח מביאים לו אוכל: סרדין-שלטים ממתכת,
 כיכר-לחם ענקית וזהובה, קיפולי קטיפה צהובה.)

ו' מיאקובסקי:
 רְבוּתִי רַבִּי הַחֶסֶד!
 הַכְּלִיבוּ לִי תִנְפֹשׁ
 כְּרִי שְׁאֵת הָרִיק הַחוּצָה לֹא תִפְלֹט.
 אִין לִי מְשָׁג: אִם יְרִיקָה — עֲלִבּוֹן, אִם לֹאוּ.
 אֲנִי יָבֵשׁ כְּמוֹ הַנְּקֵבָה שֶׁל לוֹט,
 כְּמוֹ שֶׁר סְחוּט־חֶלֶב.
 רְבוּתִי רַבִּי הַחֶסֶד,
 תִּרְצוּ —

והמשורר הנהדר ירקד לְכֶם עֲבָשׁוּ?
(נכנס ישיש עם חתולות שחורות ויבשות. הוא מלטף אותן. כולו – זָקֵן.)

ו' מיאקובסקי:

אֶת הַשְּׂמָנִים חֲפָשׂוּ בְשֶׁקֶט דִּירְתֶם,
בְּתֵף־כְּרִסוֹתֵיהֶם הִטִּיחוּ עַד הַיְלִיל!
אֶת הַחֲרֹשׁ תִּפְסוּ, וְאֶת הַמְטֵמֵטֶם –
בְּאֲזֵנֵיהֶם נִשְׁפּוּ כִּמוֹ בְּנִחִיר־חֲלִיל.
שִׁבְרוּ אֶת הַתְּחִתִּית שֶׁל חֲבִיטוֹת חֲמָה –
בְּאֶבֶן הַהִגִּיג הָרִי אֲנִי נוֹגֵס.
בֵּין הַרְמַת הַכּוֹסִיּוֹת, בְּעֵת הַמְהוּמָה,
עִם טְרוּפֵי אֶלֶף הַיּוֹם לְהַתְאַרֵס.

(אט-אט הבמה מתמלאת. איש בלי אוזן. איש בלי ראש ואחרים. מטומטמים.
נעמדים באי-סדר, ממשיכים ללעוס.)

ו' מיאקובסקי:

צוֹרֵף יַחַף שֶׁל יְהוֹמֵי־שִׁירָה,
בְּהִנָּפֶת שְׂמִיכוֹת הַפּוֹךְ בְּמַגוּרֵי זָרִים,
אֲבַעִיר הַיּוֹם אֶת הַשְּׂמִחָה הָאֲדִירָה
לְאֲבִיוֹנִים סָסְגוֹנִיִּים וְעֵשִׂירִים.

הישיש עם החתולים:

עזב.

בְּשִׁבְלֵי מָה לְחֶכֶם רַעֲשׂוֹן הַשְּׂמִחָה?
אֲנִי, יְשִׁישׁ בֶּן אֶלֶף שָׁנִים,
רוֹאֶה שְׁעָלֶיהָ, עַל צֵלֶב לְצוֹנָה,
נִצְלָכָה זַעֲקַת מְעָנִים.
אֶסוֹן עֲנָקִי נִשְׁכָּב עַל הָעִיר,
גַּם מְאוֹת אֶסוֹנִים זַעִירִים.
נִרוֹת וְנִירוֹת בּוֹכּוֹחַ מִסְעִיר
גָּבְרוּ עַל לְחֵשׁוֹשׁ הַבְּקָרִים.

הִירַח הָרַךְ לֹא יִשְׁלַט עוֹד כְּמוֹ אִמְשׁ,
כִּי אוֹרוֹת פְּנִסִים הִדוּרִים בְּעֵינֵינוּ.
בְּאֶדְמַת הָעָרִים, חִפְצִים בְּנֵי-בְלִירְגֵשׁ
מִחֻזְיָקִים מֵעֲצָמָם, זוֹחֵלִים לְמַחְקָנוּ.
וּיְמֵן הַשָּׁמַיִם, עַל יְלַל-הָאֲסַפְסוּף
מִבֵּיט הַבוֹרָא הַמְּפָרַע,
יְדִיו בְּבִלְוֵאֵי זְקֵנוּ הַכְּסוּף
מֵאַבֵּק הַדְּרָכִים הַנּוֹרָא.
הוּא — בּוֹרָא,

אֶךְ צוֹרַח: "שְׁלֵמוֹ לִי כְפוֹל!"
וּבְתוֹךְ נִשְׁמַתְכֶם — אֲנַחְנָת תְּשׁוּשָׁה.
עֲזְבוּ אוֹתוֹ!
לְכוּ, לְטָפוּ —

אֶת הַחֲתוּלָה הַשְּׁחָרָה, הַיְכַשֶּׁה!²
לְבָשׁוּ אֶת הַרִי-הַכָּרֶס וְתִשׁוּיָצוּ,
נִפְחוּ אֶת בְּלוֹן שׁוּמְגֵי-הַלְחָיִים;

עַל פְּרוֹת הַחֲתוּל,
שְׂגוּנָה שְׁחָר־נֶצֶץ הוּא
נִלְכַד אֶת עֵינֵי-הַחֲשֵׁמֶל יֵשׁ מֵאֵין.
אֶת הַצִּיד הַזֶּה
(וְנִצּוֹד עַד זָרָא!)
נִצֵּק אֶל חוּטֵי הַחֲשֵׁמֶל —
שְׂרִירֵי-אוֹן:

חֲשֵׁמְלִית תִּקְפֵץ,
לְהַבּוֹת מְנוּרָה
תִּתְנוּסְסֶנָה בְּלִיל כְּדָגְלֵי-נִצְחוֹן.
הָעוֹלָם בְּאִפְרוֹ הַשְּׂמֵחָה יִתְרוֹמֵם,
פְּרָחִים יִטּוּסוּ עַל אֲדָגֵי-מְרַפְסוֹת,
הַמְּסֻלָּה תִּטְלַטֵּל בְּנֵי-אָדָם,
אֲחֲרֵיהֶם —
חֲתוּלוֹת, חֲתוּלוֹת שְׁחָרוֹת וַיְבִשׁוֹת.

עֲדִיִּים בְּאוֹר־כּוֹכְבִים יִכְסְפוּ,
תִּזְרַחְנָה שְׁמֹשׁוֹת מִבְּגַד־אֲשָׁה.
עֲזְבוּ אֶת הַבַּיִת!
לְכוּ, לְטָפוּ —
אֶת הַחֲתוּלָה הַשְּׁחֵרָה, הַיְבֵשָׁה!

הַאִישׁ בְּלִי הַאוֹזֹן:
זֹאת — הָאֵמֶת!
בְּשָׁמֵי הָעֵיר,
הֵיכָן שְׁחֵץ־הַשְּׁבֻשֶׁת חָג,
נִקְבָה,
מְאוֹרוֹת עֲפֻעֶפִיָה — שְׁחַר־נְקִי,
מִתְרוֹצְצֶת,
יֹרֶקֶת עַל הַמְדַרְכָה,
וְכָל יְרִיקָה הוֹפֶכֶת לְנִכְה עֲנָקִי.
בְּעִיר נְנֻקִים מִיְנֵי עֲוֹנוֹת —
הָאֲנָשִׁים הַתְּגוֹדְדוֹ,
הַתְּחִילוּ, כְּמוֹ עֵדֶר, לְרוֹץ.
וְשֵׁם,
בֵּין טַפְטִים,
בֵּין צְלִי־יִינוֹת,
מִתְנַפֵּחַ עַל פְּסַנְתֵר יִשִּׁישׁוֹן כּוֹוֹץ.

(כּוֹלֵם מִתְּגוֹדְדִים סְבִיבוּ.)

אֲגַד־הִיסוּרִים מִתְּפֻשֶׁטַת אִיז־קֶץ:
אִם תִּגַע בְּקִלְדִים —
תִּפְגַע!
הַנְגֵן אֶת יָדָיו לֹא יִכּוֹל לְחַלֵּץ
מִשְׁנֵיו הַלְבָנוֹת שֶׁל פְּסַנְתֵר מְשָׁע.
(כּוֹלֵם מִתְּרַגְשִׁים.)

וְהִנֵּה
הַיּוֹם,
מִהַבְּקָר —
מִטְצִי'ש³
נֶעַז בְּלִבִּי אֶת שְׁפָתַי.
שׁוֹטְטִי — יְדֵי פְרוּשׁוֹת לְצַדִּיקִים,
כָּאֱלוֹ פֶּרֶפֶר בָּא
וּמְרֻזִים עַל גִּגּוֹת רִקְדוֹ בְּמִשְׁתָּף
וְכָל אֶחָד הַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת בְּבִרְכּוֹ אֶת 44!
רְבוּתִי!
עֲצְרוּ!
הֵאֵם אֶפְשֶׁר כִּכֶּה?!
אֶפְלוֹ סִמְטָאוֹת הַפְּשִׁילוֹ שְׂרוּלִי'הוֹן, מוֹכְנוֹת לְקִטְטָה.
בְּהוֹלָה, לֹא בְרוּרָה
כְּמִיָּהֲתִי כָּאֵן תּוֹפַחַת
כְּמוֹ דְּמַעַת הַכֶּלֶב שֶׁרָגְלוֹ נִכְרְתָה.

(הדאגה גוברת.)

הַיִּשִּׁישׁ עִם הַחַתּוּלִים:
אֶמְרָתִי לָכֶם:
"חֲפְצִים יֵשׁ לְחֵטֵב!" —
הִזְהַרְתִּי: "חֲבַתֶּם מִכַּעֲרָתִי!"

הַאִישׁ עֵקוֹם הַפְּנִים:
אֶפְשֶׁר שְׂאוֹתֶם צְרִיךְ לְאַהֲבֵ?
אוּלַי לְחֲפְצִים נִשְׁמָה אַחֲרָתִי?

הַאִישׁ בְּלִי הָאוֹזֹן:
הֲרִבָּה חֲפְצִים עֲשׂוּיִים בְּמִרְשָׁל,
לָכֶם לְדַבְר־זַעַם
אֵינֹ זָמִין.

האיש עקום הפנים (מהנהן בשמחה):
במקום בו גלפו לנו את הפה, למשל,
לחפצים רבים תפרו איבר-מין!

ו' מיאקובסקי (הרים את ידו, יצא לאמצע):
די למשח בועם את קצה הלכב!

אתכם,

ילדי,

אלמד בחמרה ובכוח.

בני-אדם — כלכם

פעמונים על שוליו

של כובע-אלוה.

ברגלי,

הנפוחות מדהר

חציתי את מולדתכם

החבוטה

ועוד אי-אלה ארצות מן האזור.

לבוש גלימה, במסכת האפלה;

אותה

חפשתי —

את הנשמה שטרם נראתה,

כדי להניח זר פרחי-מזור

על פי הפצע הנצפד שלה.

(ו' מיאקובסקי נעצר לרגע)

ושוב,

כמו עכר,

זב דם ויזע,

את גופי בטרופי אטלנטל.

בעצם,

פגשתי פעם —

אַת זו שׁ"טָרם נִרְאָתָה".
 יִצְאָה
 בַּחֲלוּק־בֵּית עִם שְׂטֵעַ,
 אָמְרָה:
 "שָׁב,
 כַּמָּה חֲכִיתִי,
 בְּבִקְשָׁה, אוֹלֵי תִשָּׁתָה אֹתִי כּוֹס־תֶּה?"

(ו' מיאקובסקי נעצר מלכת)

אֲנִי — מְשׁוֹרֵר,
 מְחַקֵּית אֶת הַבְּרָרָה
 בֵּין פְּנֵי הַקְּרוֹבִים וְהַזָּרִים.
 חֲפֵשֶׁתִי אֲחִים בְּמַגֵּלֶת הַקְּבוּרָה,
 נִשְׁקָתִי פִּצְעֵי מִצְרָעִים.
 אֲעֲלֶה
 עַל צֶהֱב־הַמְּדוּרָה
 (בְּעֶצְרִי אֶת דְּמְעוֹת הַיָּמִים)
 אֶת בּוֹשֶׁת אֲחִיוֹתִי לְבַעֲרָה,
 אֶת קַמְטֵי־הַזְּקָנָה שֶׁל אִמִּי.
 עַל צִלְחַת אוֹלָם־זוֹל־הַיּוֹל
 נִזְלָלָה, הַעֲדוֹן, הַבָּשָׂר!

(ו' מיאקובסקי מסיר את הלוט: אישה ענקית. חוששת. נכנס בריצה צעיר
 מצוי. הוא נחפז.)

ו' מיאקובסקי (בצד — בשקט):
 רְבוּתִי רַבִּי הַחֶסֶד!
 אוֹמְרִים,
 אֵי־שָׁם,
 — דּוֹמְנִי בְּכַרְזִיל —
 קִיָּם אָדָם אֶחָד מְאֹשֵׁר!

ולדימיר מיאקובסקי (1893-1930)

¹ פשוטות כְּנֶהְמָה — מן השורה הזאת נגזר שמה של אסופת־השירים הראשונה של מיאקובסקי, "פשוטו כנהמתו" (1916).

² את ההסבר לדימוי זה אנו מוצאים ברשימתו של מיאקובסקי "בלי דגלים לבנים" (1914): "הרי כשבימי קדם המצרים או היוונים ליטפו את החתולות השחורות והיבשות, גם הם יכלו להשיג את הניצוץ החשמלי. אבל לא להם אנו מריעים בשיר הלל, אלא לאלה שהעניקו עיניים בורקות לראשיהם התלויים של הפנסים והזרימו אל קרניה הרועשות של החשמלית את אונן של אלפי ידיים."

³ מְטַצ'יש — ריקוד שהיה פופולרי באותם זמנים.